

Galéria
DANUBIANA
výstava projektov
architekta
Jána Kaplického

Škoda, že nerozumiem umeniu

Od vody vial studený severák. Prsty mi mrzli a odmietali obsluhovať fotoaparát. Pútavý obraz nového projektu Danubiany, ktorý v poslednom čase koluje po Internete sa rozplynul v šedej realite studeného januárového popoludnia.

Parkovisko pred galériou zívalo prázdnotou. Pani pri pokladni si od nás vypýtala 4 eurá za osobu. Zamrzol mi aj úsmev. A navyše ma manžel upozornil na ceduľu, na ktorej sa škľabil nápis: Fotografovanie zakázané!

Zbalila som foťák. Nič to. Aj tak mi zamrzli baterky.

Jána Kaplického
2011-2012

Danubiana

(Zdroj: www.kulturne.sk)

Múzeum moderného umenia je otvorené od roku 2000.

Leží na zaujímavom mieste - asi 15 kilometrov od centra mesta, pri impozantnej Čuňovskej zdrži na toku Dunaja. Pôsobí to tam ako záliv, všade okolo vás je obloha a voda. Na konci vodného diela je poloostrov a na ňom Danubiana.

Okrem výstav vo veľkých sálach na prízemí a na poschodí je tu predajná galéria súčasného umenia, priestor pre komorné výstavy, audiovizuálne centrum i prednášková sála. V priestoroch je aj malý obchodík - Art Shop.

Okrem návštevy Danubiany je Čuňovská zdrž aj pekným miestom na víkendový výletík či prechádzku.

(Bez auta je doprava trochu zložitejšia...)

Aj autom je to dosť od ruky.

Ale chcela som vidieť tie veľké sály a na vlastné oči si pozrieť miesto určené pre prístavbu, ktorá by mala poňať diela takého veľkého množstva autorov, vymenovaných v spoločnom stanovisku zástupcov Slovenskej výtvarnej únie, Spolku výtvarníkov Slovenska, Spoločnosti voľných výtvarných umelcov, Umeleckej besedy slovenskej, Asociácie teoretikov, kritikov a historikov výtvarného umenia na Slovensku a Združenia historikov moderného výtvarného umenia, poverených na verejnom zhromaždení umelcov dňa 9. Januára 2012, aby dňa 16. 1. 2012 na

stretnutí s ministrom kultúry Danielom Krajcerom tlmochli názor výtvarných umelcov a teoretikov na projekt Danubiana.

A tak skôr, ako sme vošli do interiéru galérie, prešli sme sa exteriérom – a všade okolo nás bola voda a obloha.

***

Ale po poriadku.

Torzo sochy tohto muža nás privítalo pri hlavnom vchode. Nakoľko bola fakt kosa, nestíhala som fotiť

autorov a popisy jednotlivých diel a tak som si ho pomenovala len tak po svojom – Veľký brat. Bolo vidno, že sústredene načúva všetkému, čo si s manželom hovoríme a zodpovedne stráži priestranstvo okolo galérie i galériu samotnú☺

Pustili sme sa chodníkom lemovaným sochami a napriek nehostinnému veternému počasiu sme s uspokojením nasávali zvláštnu atmosféru tohto miesta, umocňovanú nádherným západom slnka. Predstavovala som si, aké by to bolo krásne, keby boli stromy zelené a vánok od vody by príjemne osviežoval – skrátka, aká úžasná prechádzka by to bola v lete.

Jedno bolo isté – v tom neskorom popoludní januárovej nedele boli ľudia niekde inde a

tak som mohla nerušene spraviť pár záberov, ktoré vám teraz ponúkam.

Vyhlasenie výtvarných umelcov a teoretikov tlmočené ministromi kultúry Danielovi Krajcerovi

Jednoznačne podporujeme projekt Danubiana - Slovenské centrum vizuálnych umení, ktorého zámerom je rozšírenie existujúcich výstavných priestorov súčasnej Danubiany na dôstojnú prezentáciu slovenského a svetového výtvarného umenia. Za veľký prínos považujeme nový spôsob financovania tohto projektu: spojenie súkromných a verejných zdrojov vo forme novovzniknutej neziskovej organizácie s väčšinovým podielom štátu. Projekt je možné zrealizovať vďaka podporovateľovi a zberateľovi umenia Gerardovi Meulensteinovi, ktorý vložil do projektu existujúce Múzeum Danubiana hotový projekt na jeho

rozšírenie, právoplatné stavebné povolenie a poskytne bezplatne na výstavné účely zbierku slovenského a svetového výtvarného umenia, obsahujúcu diela takých autorov ako Karel Appel, Magdalena Abakanowicz, Sam Francis, Jim Dine, umelci skupiny CoBrA, Arman, Claes Oldenburg, Christo and Jeanne - Claude, Corneille, Marcus Prachensky, Niki de Saint Phalle, Pierre Alechinsky, Hans van de Bovenkamp, Mike Cloud, Robert Combas, Paul Jenkins, Takashi Murakami, Walasse Ting, Kiro Urdin, Betty Woodman, Miguel Ybanez, Zhuang Hong Yi, zo slovenských autorov Jozef Jankovic, Vladimír Kompánek, Miroslav Cipár, Rudolf Fila, Viera Kraicová, Milan Paštéka, Vincent Hložník, vrátane zástupcov mladšej generácie - Erik Šille, Dorota Sadovská, Viktor Frešo, Erik Binder a ďalší.

Podpora zo strany štátu, poskytnutá na rozšírenie priestorov, umožní prezentáciu trvalej expozície slovenského výtvarného umenia 2. polovice 20. storočia až po súčasnosť, ktorá na Slovensku dlhodobo chýba. Takéto inštitúcie sú všade vo svete a Slovensku sa ponúka príležitosť na jej vybudovanie práve za účelom vytvorenia kontextu s aktuálnym dianím.

Naša podpora Danubiany nie je zameraná proti vytvoreniu výstavných priestorov na prezentáciu najaktuálnejších alternatívnych tendencií vo výtvarnom umení, ktoré by mala zastrešiť

inštitúcia typu Kunsthalle. Vytvorenie takejto inštitúcie dlhodobo podporujeme.

Nechápeme preto aktivity časti výtvarníkov a teoretikov, ktorí projekt Danubiana odmietajú, šíria zavádzajúce informácie a dokonca požiadali vládu SR o jeho zrušenie. Keďže prostriedky, určené na dobudovanie Danubiany, boli účelovo vyčlenené na tento projekt, ich postoj môže spôsobiť, že by slovenská kultúra mohla v konečnom dôsledku o ne prísť, nehovoriac o tom, že by zároveň prišla i o súčasné múzeum Danubiana a všetky jeho aktivity.

Cítíme zodpovednosť za zachovanie kontinuity slovenského umenia a kultúry, preto sa obraciame na Vás, aby ste podporili toto stanovisko, a to písomne alebo mailom na adresu office@svu.sk alebo na adresu ktoréhokoľvek nižšie uvedeného člena delegácie.

Akad.mal. Pavol Král, SVÚ, Mgr. Mária Horváthová, SVS, Akad.mal. Dušan Sekela, SVVU, PhDr. Emil Semanco, UBS, PhDr. Dagmar Srnenská, PhD., ATKH, PhDr. Eva Trojanová, ZHMVU.

V Bratislave dňa 11.1.2012

Stanovisko a zároveň žiadosť o jeho písomnú podporu mi poslala jedna z členiek Klubu výtvarníkov. Keďže sa ale v umení vôbec nevyznám, vo financovaní kultúry tiež nie, chcela som sa dozvedieť niečo, čo by mi pomohlo urobiť si aspoň aký-taký názor. A tento materiál robím pre tých, ktorí ešte neboli v Čuňovskej zdrži (aspoň nie v čase, odkedy tam stojí Danubiana), a tiež si mohli utvoriť istú predstavu.

Kým sme obišli relatívne malý, umelo vybudovaný poloostrovček, predsa len sme zaregistrovali príchod niekoľkých návštevníkov. Tí však neriskovali prechladnutie a zamierili rovno do interiéru galérie.

Uzimení sme ich nasledovali.

Hneď pri vchode nás vívalo súsošie týchto plaziacich sa človečikov. Fakt, škoda, že nerozumiem umeniu. Potom len chodím pomedzi takéto bizarné diela, civím na ne a pomenúvam si ich podľa svojho. Päťlizačstvo...? No ale... možno by len stačilo si o tom niečo prečítať...

Jan Kaplický

Vlastnou cestou

Jan Kaplický bol svojou filozofiou a založením predovšetkým architekt, jeho nezameniteľný kreatívny rukopis je však zreteľný i v mnohých ďalších umeleckých disciplínach. Inšpiráciou mu často boli prírodné tvary – pavúčie siete, motýlie krídla či rybie šupiny. Jan Kaplický dostal veľa

ocenení, napr. najprestížnejšiu britskú cenu za architektúru Stirling Prize, udelenú za stavbu mediálneho centra na Lords' Cricket Ground v Londýne. Medzi jeho posledné návrhy patrí Koncertné a kongresové centrum v Českých Budějoviciach, či známy projekt Národnej knižnice v Prahe.

Keď pred niekoľkými rokmi prednášal v Prahe, vymenoval desať hlavných tém svojej tvorby. Sú to: sloboda, kreativita, ľudia, krása, elegancia, plasticnosť, senzualita, farba, inovácia a inšpirácia. Preslávil sa najmä dvoma ikonickými stavbami: vyššie uvedeným mediálnym centrom na londýnskom kriketovom ihrisku a obchodným domom siete Selfridges v Birminghame.

Zámerom výstavy "Jan Kaplický – Vlastnou cestou" je predstaviť jeho osobnosť a dielo v čo najširšom umeleckom kontexte, od architektonických modelov cez šperky až po módu.

(Zdroj: danubiana.eu)

Tak... už som si čosi prečítala.

Citát „Ovšemže veškeré umění je erotické“ od Adolfa Loosa, podčiarkujúce Kaplického výstavu mi vlastne naznačil, že v rámci posudzovania – aspoň čo sa týka tohto konkrétneho umenia - nie som až taký analfabet ako som si pôvodne myslela.

Ale že by tento citát platil aj vo všeobecnosti?

Podľa toho, čo vidím všade okolo seba, musím s poľutovaním pripustiť, že ten citát je veľmi výstižný. Namiesto toho, aby sme umením vzdávali hold kráse, láske a rozumu, vtlačáme umeniu a svetu okolo nás pečať erotiky a tak akosi tú krásu devalvujeme až vulgarizujeme. Preto mi nevdojak vyvstáva otázka – je to ešte umenie? Alebo je to už len jeho karikatúra?

Spracovala: Anna Ševčíková